

OBSERVATORIUM OP DEN MONT-BLANC.

Werd hier in een vorigen jaargang medegedeeld, dat in 1890 op den top van den Mont-Blanc waarnemingen met den spektroskoop waren gedaan, in 1891 is er meer gedaan om in het gebied der eeuwige sneeuw waarnemingen te kunnen doen. Pogingen zijn aangewend om op den top van den reus een blijvend gebouwtje neer te zetten, waar binnen beschutting tegen de elementen kan worden gevonden, wanneer deze den strijd onmogelijk maken.

In de ijslaag, die als een muts den eigenlijken top van den vasten rots overdekt, is door een zwitsersch ingenieur IMFEL een horizontale tunnel gegraven, en van daar uit zijn op verschillende punten zijgangen door het ijs geboord. Hoewel de lengte van deze gangen in het geheel 46 M. bedraagt, heeft men nergens grond gevoeld; het denkbeeld om een klein observatorium te bouwen, dat op de rotslaag

gegrond is heeft JANSSEN daarom opgegeven. Voordat de werkzaamheden in 1891 werden gestaakt, om in het volgend jaar te worden voortgezet, is er echter op een fraaien Septemberdag nog eene kleine hut opgericht, stevig in de verharde sneeuw bevestigd en gedeeltelijk daaronder bedolven. Komt men nu in 1892 terug, dan zal deze hut inlichtingen kunnen geven omtrent de beweging in de ijskorst gedurende den winter en, door die inlichtingen geleid, hoopt men dan een grooter gebouw te plaatsen, waarvan de benedenverdieping ook geheel onder de sneeuw zal zitten.

JANSSEN volgt hierin het voorbeeld van VALLOT, die reeds eenige jaren geleden een vast gebouw liet plaatsen op de rots *des Bosses*, 400 M. beneden den top. Dat de technische bezwaren overwonnen konden worden, heeft deze laatste aangetoond; de bouwstoffen moesten zeer licht zijn, daar het vervoer moeilijk en dientengevolge zeer kostbaar was; en toch was stevigheid het eerste vereischte, waaraan het gebouw moest voldoen. De balken, waarop het gebouw rust, steken 1 M. voor de wanden uit; aan de einden zijn boogpilaren verbonden, die tegen de opstaande palen rusten. Aan den buitenkant liggen steenen opgehoopt, beneden voor zoover de balken uitsteken en naar boven toe zoover de boogpilaren reiken; deze steenen worden door samengeklonken ijzeren banden op hun plaats gehouden. De hut staat op een piek en niet tegen den rotswand; daardoor heeft men weinig last van het smelten der sneeuw, waardoor de hut licht onbewoonbaar wordt, maar des te geweldiger is de wind. Waterdichte stoffen bekleeden het dak, brandvrije vernissen het houtwerk; vier bliksemafleiders met talrijke punten in de lucht en evenveel afleidingen in den grond moeten bij elektrische ontladingen in den dampkring dienst doen.

Het observatorium van VALLOT bevat zes vertrekken: twee voor de reizigers, keuken, slaapkamer, laboratorium en zaal voor spektroskopie en photographie. In 1891 werd het druk bezocht en werd er gewerkt ook.

D. v. C.